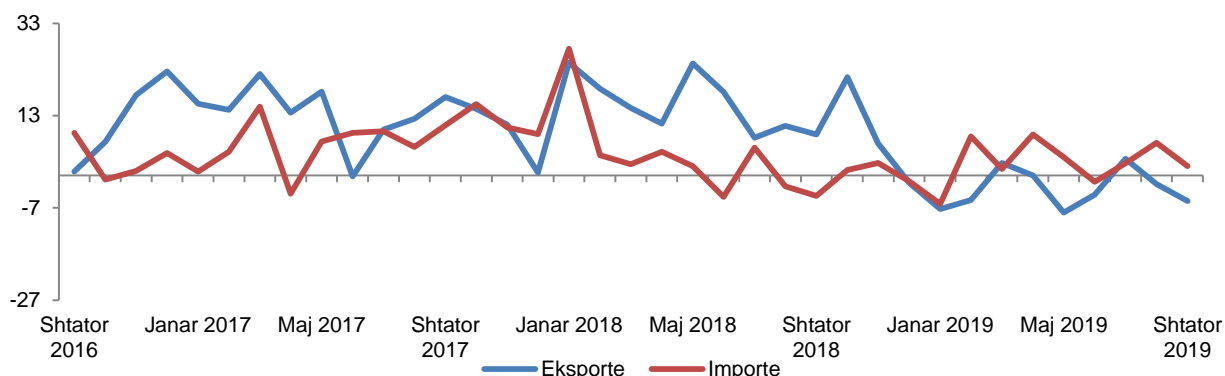

Tregtia e jashtme e mallrave

Shtator 2019

Tiranë, më 17 Tetor 2019: Në Shtator 2019 eksportet e mallrave arritën vlerën 25 mld lekë, duke u ulur me 5,5 %, në krahasim me të njëjtën periudhë të një viti më parë dhe duke u rritur me 23,4 %, në krahasim me Gusht 2019. Importet e mallrave arritën vlerën 52 mld lekë, duke u rritur me 2,0 %, në krahasim me një vit më parë dhe me 0,7 %, në krahasim me Gusht 2019. Deficiti tregtar i këtij muaji është 27 mld lekë, duke u rritur me 10,0 %, krahasuar me Shtator 2018 dhe duke u ulur me 13,7 %, në krahasim me Gusht 2019.

Fig. 1 Ndryshimi vjetor në Tregtinë e mallrave (%)

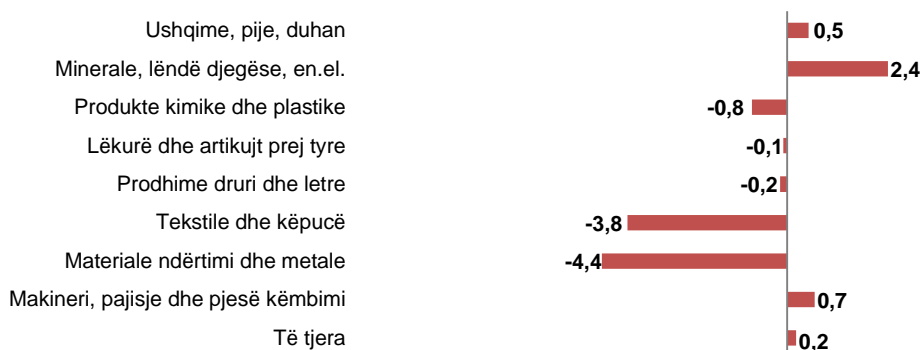
Në nëntëmujorin e parë të vitit 2019 eksportet e mallrave arritën vlerën 225 mld lekë, duke u ulur me 2,8 %, krahasuar me një vit më parë dhe importet e mallrave arritën vlerën 481 mld lekë, duke u rritur me 3,0 %, krahasuar me një vit më parë. Deficiti tregtar arriti vlerën 256 mld lekë, duke u rritur me 8,8 %, krahasuar me të njëjtën periudhë të 2018.

Kontributi i grupeve kryesore në ndryshimin vjetor të eksporteve:

Rënia vjetore e eksporteve prej 5,5 %, këtë muaj është ndikuar nga grupet: “Materiale ndërtimi dhe metale” me -4,4 pikë përqindje, “Tekstile dhe këpucë” me -3,8 pikë përqindje, “Produkte kimike dhe plastike” me -0,8 pikë përqindje. Në ndryshimin vjetor të eksporteve kanë ndikuar pozitivisht grupet: “Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike” me +2,4 pikë përqindje, “Makineri, pajisje, pjesë këmbimi” me +0,7 pikë përqindje, “Ushqim, pije, duhan” me +0,5 pikë përqindje.

Për publikim 17/10/2019

Fig.2 Kontributi i grupeve në ndryshimin vjetor të eksporteve, Shtator 2019

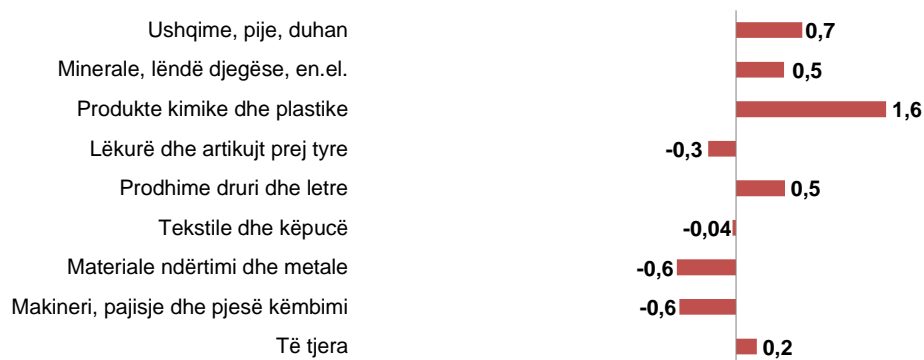

Eksportet, gjatë këtij nëntëmujori janë ulur me -2,8 %, krahasuar me një vit më parë. Grupet që kanë ndikuar negativisht në uljen vjetore të eksporteve, janë: “Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike” me -3,3 pikë përqindje, “Materiale ndërtimi dhe metale” me -2,3 pikë përqindje, “Tekstile dhe këpucë” me -1,2 pikë përqindje. Në ndryshimin vjetor të eksporteve kanë ndikuar pozitivisht grupet: “Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi” me +1,7 pikë përqindje, “Ushqim, pije, duhan” me +1,3 pikë përqindje, “Produkte kimike dhe plastike” me +0,6 pikë përqindje.

Kontributi i grupeve kryesore në ndryshimin vjetor të importeve:

Rritja vjetore e importeve prej 2,0 %, këtë muaj është ndikuar kryesisht nga grupet: “Produkte kimike dhe plastike” me +1,6 pikë përqindje, “Ushqime, pije, duhan” me +0,7 pikë përqindje, “Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike” me +0,5 pikë përqindje. Në ndryshimin vjetor të importeve ka ndikuar negativisht grupi: “Materiale ndërtimi dhe metale” me -0,6 pikë përqindje, “Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi” me -0,6 pikë përqindje, “Lëkurë dhe artikuj prej tyre” me -0,3 pikë përqindje.

Fig.3 Kontributi i grupeve në ndryshimin vjetor të importeve, Shtator 2019

Si nëntëmujor, importet janë rritur me 3,0 %, krahasuar me nëntëmujorin e parë 2018. Grupet që kanë ndikuar pozitivisht në rritjen vjetore të importeve, janë: “Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike” me +2,4 pikë përqindje, “Materiale ndërtimi dhe metale” me +0,7 pikë përqindje, “Ushqime, pije, duhan” me +0,4 pikë përqindje. Në ndryshimin vjetor të importeve kanë ndikuar negativisht grupet: “Makineri, pajisje, pjesë këmbimi” me -0,5 pikë përqindje dhe “Lëkurë dhe artikuj prej tyre” me -0,2 pikë përqindje.

Ecuria e tregtisë së mallrave sipas vendeve partnere

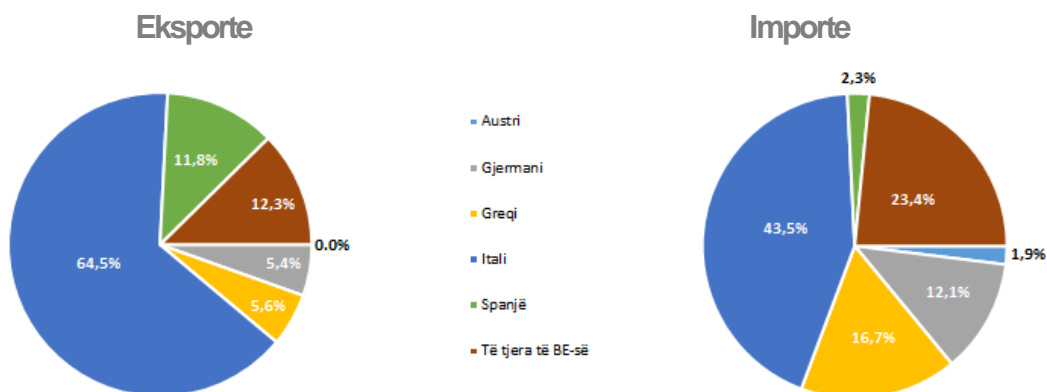
Në muajin Shtator 2019, vendet me të cilët Shqipëria ka pasur rritje më të madhe të eksporteve, në krahasim me Shtator 2018 janë: Spanja (6,0 %), Gjermania (6,4 %), dhe Kina (165,6 %). Ndërsa vendet me të cilat eksportet kanë pasur uljen më të madhe janë: Italia (-5,9 %), Kosova (-6,2 %) dhe Greqia (-3,7 %).

Gjatë këtij nëntëmujori, vendet me të cilët Shqipëria ka pasur rritje më të madhe të eksporteve, në krahasim me një vit më parë, janë: Kosova (16,2 %), Gjermania (6,0 %), dhe Kina (16,3 %). Ndërsa vendet me të cilat eksportet kanë pasur uljen më të madhe, janë: Italia (-2,1 %), Spanja (-16,1 %) dhe Greqi (-2,7 %).

Në muajin Shtator 2019, vendet me të cilët Shqipëria ka pasur rritje më të madhe të importeve, në krahasim me Shtator 2018 janë: Turqia (+30,2 %), Greqia (+4,1 %), dhe Kina (+4,6 %). Ndërsa vendet me të cilat importet kanë pasur uljen më të madhe janë: Italia (-5,4 %), Rusia (-14,9 %) dhe Kosova (-10,5 %).

Gjatë këtij nëntëmujori, vendet me të cilët Shqipëria ka pasur rritje më të madhe të importeve, në krahasim me një vit më parë, janë: Kina (16,5 %), Turqia (10,0 %) dhe Greqia (7,9 %). Ndërsa vendet me të cilat importet kanë pasur uljen më të madhe, janë: Italia (-5,5 %), Gjermania (-8,4 %) dhe Serbia (-28,4 %).

Fig. 4 Tregtia e jashtme e mallrave sipas disa vendeve të BE-së, Shtator 2019

Shkëmbimet tregtare me vendet e BE-së zënë 63,7 %, të gjithë tregtisë. Në Shtator 2019, eksportet drejt vendeve të BE-së zënë 77,7 % të eksporteve gjithsej dhe importet nga vendet e BE-së zënë 57,1 % të importeve gjithsej. Partnerët kryesorë tregtarë janë: Italia (33,0 %), Turqia (8,1 %), Greqia (7,9 %) dhe Gjermania (6,0 %).

Shkëmbimet tregtare, për nëntëmujorin e parë 2019, me vendet e BE zënë 64,4 % të gjithë tregtisë. Në periudhën Janar – Shtator 2019, eksportet drejt vendeve të BE-së zënë 76,2 % të eksporteve gjithsej dhe importet nga vendet e BE-së zënë 58,8 % të importeve gjithsej. Partnerët kryesorë tregtarë janë: Italia (32,9 %), Greqia (7,3 %), Turqia (6,2 %) dhe Gjermania (6,2 %).

Tab. 1 Qarkullimi i mallrave

Vitet	Muajt	Eksporte (mld lekë)	Ndryshimi Vjetor (%)	Importe (mld lekë)	Ndryshimi Vjetor (%)	Bilanci Tregtar (mld lekë)	Mbulimi (%)
2000		37	-23,5	157	-1,5	-120	23,6
2001		44	19,1	190	21,0	-146	23,2
2002		47	7,7	210	10,6	-163	22,6
2003		54	14,7	226	7,4	-172	24,1
2004		62	14,0	236	4,5	-174	26,3
2005		66	6,0	262	11,1	-196	25,1
2006		77	17,6	299	14,1	-222	25,9
2007		97	25,5	376	25,8	-279	25,8
2008		113	15,8	440	16,9	-327	25,6
2009		105	-7,2	429	-2,5	-324	24,4
2010		162	54,6	478	11,4	-316	33,8
2011		197	21,9	544	13,9	-347	36,2
2012		213	8,2	528	-2,9	-315	40,3
2013		246	15,7	517	-2,1	-271	47,6
2014		256	3,8	552	6,7	-296	46,3
2015		243	-4,9	545	-1,4	-302	44,7
2016		243	0,1	579	6,4	-336	42,0
2017		273	12,1	626	8,1	-353	43,6
2018		310	13,7	641	2,4	-331	48,4
2017	01 - 17	19	15,6	35	0,9	-16	53,8
	02 - 17	20	14,2	44	5,1	-24	45,7
	03 - 17	24	22,0	54	14,9	-30	43,8
	04 - 17	24	13,7	50	-3,9	-26	48,1
	05 - 17	24	18,2	56	7,4	-31	43,6
	06 - 17	23	-0,1	57	9,2	-34	39,7
	07 - 17	25	9,9	55	9,6	-30	45,1
	08 - 17	18	12,3	49	6,2	-31	37,4
	09 - 17	24	17,0	53	10,9	-29	45,1
	Janar - Shtator 17	201	28,3	453	20,5	-252	44,3
2018	01 - 18	24	24,5	45	27,5	-21	52,5
	02 - 18	24	18,8	46	4,4	-22	52,0
	03 - 18	27	14,6	55	2,5	-28	49,0
	04 - 18	27	11,3	53	5,2	-26	50,9
	05 - 18	30	24,3	57	2,1	-27	53,1
	06 - 18	27	18,1	54	-4,6	-28	49,2
	07 - 18	27	8,2	58	6,0	-31	46,0
	08 - 18	20	10,8	48	-2,3	-28	42,4
	09 - 18	26	8,9	51	-4,4	-25	51,4
	Janar - Shtator 18	232	15,3	467	3,1	-236	49,6
2019	01 - 19	22	-7,3	42	-6,2	-20	51,9
	02 - 19	23	-5,3	50	8,5	-27	45,4
	03 - 19	28	2,7	56	1,4	-28	49,6
	04 - 19	27	0,1	57	8,9	-30	46,7
	05 - 19	28	-8,0	59	4,0	-31	47,0
	06 - 19	26	-4,1	53	-1,4	-28	47,9
	07 - 19	28	3,7	60	2,7	-32	46,4
	08 - 19	20	-1,8	52	7,1	-32	38,8
	09 - 19	25	-5,5	52	2,0	-27	47,6
	Janar - Shtator 19	225	-2,8	481	3,0	-256	46,8

Tab. 2 Tregtia e jashtme e mallrave sipas vendeve partnere (milionë lekë)

	Eksporte				Importe			
	Shtator 2018	Shtator 2019	Jan.- Sht. 2018	Jan.- Sht. 2019	Shtator 2018	Shtator 2019	Jan.- Sht. 2018	Jan.- Sht. 2019
Vendet e BE-së	20.096	19.261	176.805	171.454	31.217	29.700	287.771	283.083
Austri	151	87	1.300	1.350	578	578	5.026	5.253
Mbretëri e Bashkuar	85	56	697	537	485	438	4.322	4.227
Gjermani	978	1.041	10.183	10.788	3.475	3.586	36.269	33.223
Greqi	1.122	1.081	9.812	9.544	4.760	4.957	39.051	42.138
Itali	13.188	12.414	111.734	109.351	13.665	12.925	129.782	122.653
Spanjë	2.141	2.270	17.861	14.984	2.059	692	11.020	8.358
Kroaci	65	69	645	787	480	536	4.779	5.204
Të tjera të BE-së	2.365	2.244	24.574	24.113	5.714	5.989	57.523	62.027
Kinë	243	644	4.140	4.813	4.300	4.496	38.027	44.317
Kosovë	2.609	2.446	19.465	22.625	849	759	6.441	5.900
Maqedonia e Veriut	756	739	6.483	6.276	935	758	7.023	6.364
Rusi	2	1	31	75	1.034	880	10.399	8.603
SHBA	738	209	3.925	2.970	906	981	6.709	7.978
Turqi	177	251	1.556	1.607	4.582	5.964	38.503	42.343
Ukrainë	20	5	178	120	173	147	1.981	2.414
Zvicër	51	74	2.783	633	626	933	6.824	11.094
Të tjera	1.522	1.143	16.138	14.379	6.402	7.437	63.329	69.069
Gjithsej	26.213	24.774	231.504	224.951	51.022	52.054	467.007	481.166

Tab. 3 Tregtia e jashtme sipas grup mallrave (milionë lekë)

Grup-mallrat	Eksporte				Importe			
	Shtator 2018	Shtator 2019	Jan.- Sht.2018	Jan.-Sht. 2019	Shtator 2018	Shtator 2019	Jan.- Sht.2018	Jan.- Sht. 2019
Gjithsej	26.213	24.774	231.504	224.951	51.022	52.054	467.007	481.166
Ushqime. pije. duhan	2.553	2.685	22.335	25.418	8.827	9.192	80.278	82.316
Minerale. lëndë djegëse. en.el.	4.092	4.716	44.065	36.447	5.249	5.515	47.272	58.378
Produkte kimike dhe plastike	901	684	4.583	5.890	6.754	7.584	65.014	65.410
Lëkurë dhe artikujt prej tyre	229	205	2.145	1.835	1.505	1.351	13.992	13.002
Prodhime druri dhe letre	851	808	6.464	7.042	1.972	2.242	18.412	19.209
Tekstile dhe këpucë	10.879	9.890	93.023	90.297	7.526	7.505	63.925	64.416
Materiale ndërtimi dhe metale	4.628	3.480	40.167	34.843	6.586	6.258	57.660	60.780
Makineri. pajisje dhe pj. këmb.	1.442	1.612	12.597	16.516	10.862	10.550	102.217	99.932
Të tjera	637	693	6.126	6.663	1.742	1.857	18.236	17.724

Tab. 4 Të dhënat progresive të eksporteve sipas grup mallrave dhe partnerëve kryesorë (milionë lekë)

	Itali		Kosovë		Spanjë		Gjermani	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Gjithsej	111.734	109.351	19.465	22.625	17.861	14.984	10.183	10.788
Ushqim. pije duhan	5.533	6.108	2.038	2.723	917	947	1.060	1.199
Minerale. lëndë djegëse. energji elektrike	3.765	4.474	4.396	5.479	14.233	12.079	1.684	806
Produkte kimike dhe plastike	1.161	1.555	968	1.574	44	47	23	53
Lëkurë dhe artikuj prej lëkure	1.577	1.530	6	5	189	159	6	10
Prodhime druri dhe letre	4.488	4.720	342	649	5	4	121	122
Tekstile dhe këpucë	71.639	70.316	85	76	2.294	1.583	5.301	5.667
Materiale ndërtimi dhe metale	13.296	10.296	10.026	10.279	139	154	572	1.233
Makineri. pajisje dhe pjesë këmbimi	7.438	7.534	641	547	30	6	1.004	1.123
Të tjera	2.837	2.819	963	1.292	10	4	412	575

Tab. 5 Të dhënat progresive të importeve sipas grup mallrave dhe partnerëve kryesorë (milionë lekë)

	Itali		Kinë		Turqi		Greqi	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Gjithsej	129.782	122.653	38.027	44.317	38.503	42.343	39.051	42.138
Ushqim. pije duhan	13.199	14.503	518	610	4.248	4.169	11.594	11.919
Minerale. lëndë djegëse. energji elektrike	9.717	6.788	6	5	583	1.778	6.416	9.761
Produkte kimike dhe plastike	13.685	13.671	3.582	4.250	6.033	5.946	5.765	5.807
Lëkurë dhe artikuj prej lëkure	10.719	10.327	570	585	234	205	47	22
Prodhime druri dhe letre	5.449	5.031	840	773	2.447	2.547	2.530	2.628
Tekstile dhe këpucë	31.424	30.365	7.456	8.607	11.910	13.031	2.752	2.708
Materiale ndërtimi dhe metale	15.405	14.201	5.194	7.153	5.668	8.098	6.442	6.131
Makineri. pajisje dhe pjesë këmbimi	25.802	23.774	16.190	18.204	5.591	5.006	2.143	2.029
Të tjera	4.380	3.994	3.672	4.130	1.788	1.563	1.362	1.133

Metodologjia

Përkufizime

Eksportet janë në përgjithësi mallra të destinuara tek një vend i tretë, të vendosura nën regjimin doganor, në përpunimin pasiv ose të riekportuar pas përpunimit aktiv.

Vlera F.O.B: Është vlera e mallrave të eksportuara deri në kufirin e vendit eksportues, pra përfshin koston e mallrave të eksportuara dhe shpenzimet deri në kufi të vendit eksportues.

Importet janë në përgjithësi mallra që vinë nga një vend i tretë, të vendosura direkt në qarkullim të lirë ose që qëndrojnë në magazinat e ruajtjes nën procedurat doganore të lejimit për qarkullim të lirë, për përpunim aktiv ose për përpunim nën kontrollin doganor.

Vlera C.I.F: Është vlera e mallrave të importuara dërguar deri në kufirin e vendit importues, pra përfshin koston e mallit edhe shpenzimet e transportit dhe sigurimit deri në kufirin e vendit që importon mallrat.

Nomenklatura e Kombinuar (NK) është një nomenklaturë mallrash e përdorur për statistikat e tregtisë ndërkombëtare të mallrave dhe për tarifatat doganore.

<http://www.instat.gov.al/al/metodologji/klasifikime-nomenklatura.aspx>;

Vendet anëtare të Bashkimit Evropian: Belgjikë, Gjermani, Francë, Itali, Luksemburg, Holandë, Mbretëria e Bashkuar, Danimarkë, Irlandë, Greqi, Spanjë, Portugali, Austri, Finlandë, Suedi, Qipro, Çeki, Estoni, Hungari, Letoni, Lituani, Maltë, Poloni, Slovaki, Slloveni, Bullgari, Rumani, Kroaci.

Shpjegimi i simboleve

(0) vlerë më e vogël se gjysma e njësisë matëse

(-) pa vlerë

(÷) deri